

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1055/2019
31.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика у вези члана 19. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Есада Дуљевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.60/18 од 13.02.2019.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-302/19 од 16.05.2019.године, у седници већа одржаној дана 31.10.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Есада Дуљевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.60/18 од 13.02.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-302/19 од 16.05.2019. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости одбацује.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару К.бр.60/18 од 13.02.2019.године окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела убиство из члана 113. КЗ у вези члана 19. став 3. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од четири године, у коју му је урачунато и време проведено у притвору почев од 09.07.2016.године до 19.04.2018.године. Пресудом је одлучено и о трошковима кривичног поступка, а на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени су ради оствривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-302/19 од 16.05.2019. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног и преиначена пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.60/18 од 13.02.2019.године, само у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд окривљеног АА за кривично дело убиство из члана 113. у вези члана 19. став 3. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, у коју му је урачунао и време проведено у притвору од 09.07.2016.године до 19.04.2018.године, док су у преосталом делу жалба браниоца окривљеног, као и

жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Пазару одбијене као неосноване и пресуда Вишег суда у Новом Пазару К.бр.60/18 од 13.02.2019. године у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног АА, адвокат Есад Дуљевић поднео је захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) у вези члана 453. ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело из члана 113. у вези члана 19. став 3. КЗ или истог ослободити од казне.

Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости је у смислу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку доставио Републичком јавном тужиоцу и одржао седницу већа о којој у смислу члана 488. став 2. Законика о кривичном поступку, није обавестио јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен и нема прописан садржај.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, истакнуте су повреде закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП. Наиме, бранилац у захтеву наводи да радње којима је окривљени лишио живота оштећеног ББ, по закону нису кривично дело, сходно члану 19. став 1. КЗ, због чега је донетим пресудама повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП. Такође у захтеву наводи и да су се стекли услови да суд окривљеног ослободи од казне, те да казна коју на коју је осуђен, представља повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, јер битно смањена урачунљивост, јако раздражено стање у које је окривљени доведен без своје кривице, интензитет и трајање напада који су оштећени ББ и његов син ВВ предузели према окривљеном, тежина и број повреда које су му нанели, последица дела, породично стање окривљеног-бројна породица, однос према последицама дела, представљају значајне олакшавајуће околности, због којих су се стекли услови да суд окривљеног ослободи од казне. Овакве наводе Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Првостепеном пресудом окривљени АА оглашен је кривим да је дана 09.07.2016.године, у селу ... код ..., у стању привремене душевне поремећености, када му је била битно смањена способност схватања значаја дела, као и способност контроле поступака, прекорачивши границе нужне одбране, лишио живота сада покојног ББ, одбијајући од себе истовремени нескривљени противправни напад, на начин како је то ближе описано у изреци пресуде, у стању јаке раздражености, у коју је доведен нападом на његов живот од стране покојног,

оштећеног ББ и тада малолетног ВВ, прекорачивши границе нужне одбране, при чему је био свестан своје радње, хтео њено извршење и наступање забрањених последица и свестан забрањености свога дела.

Из овако датог описа радње окривљеног, произилазе сва законска обележја кривичног дела убиства извршеног у прекорачењу нужне одбране из члана 113. став 1. у вези члана 19. став 3. Кривичног законика. Правна квалификација се заснива на чињеницама које су током поступка који је претходио доношењу пресуда у потпуности утврђене, јер из чињеничног описа изреке и детаљне анализе дате у образложењу пресуде, произилази да је окривљени критичном приликом прекорачио границе нужне одбране, одбијајући од себе истовремене нескривљене противправне нападе, у стању јаке раздражености, у које је доведен нападом на његов живот, јер је у датој ситуацији предузео радње у циљу отклањања напада, а које радње нису биле адекватне интезитету да противправне нападе оштећеног и његовог сина одбију.

Наиме, стоји чињеница да је: оштећени ножем напао окривљеног; да је дошло до физичког обрачуна између њих, којом приликом су обојица задобила повреде; да је оштећени ББ потеглао пиштољ и испалио два пројектила; да је затим син оштећеног дошао и кухињским ножем нанео више убодина окривљеном АА. Међутим стоји и чињеница да је окривљени савио руку оштећеног у којој је оштећени држао нож, услед чега је нож испао на земљу, да је окривљени хватајући се за пиштољ из кога је оштећени испалио два пројектила блокирао навлаку истог, тако да је дошло до избацивања чауре од другог метка, али не и до убацивања следећег метка у цев, као и да је дошло и до деформисања и ломљења ножа, који је користио тада малолетни ВВ. Значи, у ситуацији у којој оштећени више није имао нож у рукама, пиштољ који је користио оштећени више није представљао опасност по окривљеног, јер није дошло до убацивања метка у цев, а нож који је користио ВВ је био деформисан-поломљен, интезитет одбране окривљеног није био прилагођен нападу, тј. радња коју је окривљени предузео-потезање пиштоља и испаливање четири пројектила у правцу оштећеног, од којих су 3 пројектила погодила оштећеног, није била нужна у том тренутку, односно неопходно потребна да се њоме заштити његово угрожено добро, односно одбије противправни напад.

Из изнетих разлога, правилан је став нижестепених судова да у радњама окривљеног АА стоје сви објективни и субјективни елементи кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

Став браниоца изнет у захтеву да радње којима је окривљени лишио живота оштећеног ББ, по закону нису кривично дело, сходно члану 19. став 1. КЗ, заснован је на његовој верзији догађаја и чињеничном стању другачијем од оног утврђеног у побјаним пресудама.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Оцењујући наводе захтева за заштиту законитости да је приликом одлучивања о кривичној санкцији повређен закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, обзиром да је суд окривљеног осудио на казну затвора, без обзира што су се стекли услови да окривљеног ослободи од казне, Врховни касациони суд налази да је захтев у том делу, такође неоснован.

Одредбом члана 19. став 3. КЗ прописано је да се учиниоцу који је прекорачио границе нужне одбране може казна ублажити. Ако је учинилац прекорачио границе нужне одбране услед јаке раздражености или препасти изазване нападом може се и ослободити од казне.

Дакле, за кривично дело учињено у прекорачењу граница нужне одбране, учиниоцу се може казна ублажити, односно може се ослободити од казне, из чега произилази да се ради о факултативном основу за ублажавање казне, односно ослобађање од исте. Да ли ће прекорачење границе нужне одбране имати за последицу ублажавање казне (као у конкретном случају) , односно ослобађање од исте, које није обавезно, зависиће и од степена прекорачења нужне одбране, односно од свих околности извршења кривичног дела, како субјективних тако и објективних, које суд цени у сваком конкретном случају, па се неосновано захтевом указује да је суд приликом одлучивања о кривичној санкцији повредио кривични закон, тиме што није применио одредбу члана 19. став 3. КЗ, јер је суд управо применио члан 19. став 3 КЗ-а и на основу истог окривљеном ублажио казну.

Стога су по налажењу Врховног касационог суда неосновани наводи захтева браниоца окривљеног, да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на штету окривљеног АА.

Поред наведеног, бранилац у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду кривичног закона из члана 453. ЗКП, коју погрешно доводи у везу са битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, уместо са битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, а која повреда у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, наведену повреду бранилац окривљеног образлаже полемички са чињеничним утврђењима у току кривичног поступка од стране првостепеног и другостепеног суда, односно износи своју верзију догађаја и на својим чињеничним закључцима који су другачији од оних утврђених правноснажним пресудама даје своју анализу поступања окривљеног, оштећеног и тада малолетног ВВ, критичном приликом. Поред наведеног, износи и сопствену оцену исказа сведока ГГ и ДД, при томе сматрајући да суд греши, јер у побијаној пресуди, не прихвата као истините одређене делове исказа наведених сведокиња.

Изнетим наводима бранилац окривљеног у суштини оспорава чињенично стање утврђено у побијаним пресудама. Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости.

Даље, бранилац у захтеву за заштиту законитости нумерише и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2), али наводи захтева којима бранилац окривљеног образлаже истакнуту повреду, не садрже објашњења у чему се та повреде конкретно и састоји.

Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) подразумева опредељење повреде због које се захтев подноси и образложење у чему се иста конкретно састоји.

Имајући у виду напред наведено, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у делу који се односи на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, нема прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев одбио као неоснован, а у преосталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484 ЗКП захтев одбацио и одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић